

**ADAM
MICKIEWICZ**

VAIDILOS
APYSAKA

Adam Mickiewicz

Vaidilos apysaka

«Public Domain»

Mickiewicz A. B.

Vaidilos apysaka / A. B. Mickiewicz — «Public Domain»,

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

© Mickiewicz A. B.

© Public Domain

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

8

Adomas Mickevičius

Vaidilos apysaka

Vaidilo apysaka – Konrado Valenrodo A. Mickevičiaus lenkiškai parašyto V. Kudirkos versta tik Vaidilos apysaka. [przypis edytorski]

Grižo lietuviai. Iš kur? Atlikę naktį žygi,
Grižo visko pilni, pilis ir cerkves apiplėšę.
Daug vokiečių belaisvių, su kilpomis užnarinėtoms
Ant kaklų, su rankoms tvirtai suraišiotoms pančiais,
Skubino eiti greta arklių apgalėtojų savo.
Atsižiūrės ant prūsų ir ašaroms tuoj apsilieja,
Pasižiūrės ant Kauno ir save paveda Dievui.
Kauno viduj talpus yr plotas žemės Perkūno;
Ten Lietuvos kunigaikščiai, pargrižę iš karo laimingo
Ricierius vokiečių ant laužo degino aukai.
Du tik ricieriai jų be baimės eina į Kauną:
Vienas jaunas, gražus, o kitas sulenktas amžiaus.
Prasidėjus kovai, apleido jie vokiečius patys;
Ir į lietuvių pusę pabėgo; priėmė juodu
Kunigaikštis Kęstutis, apsupo sargą ir su savim
Vedęs į pilį drauge. Iš kur jie esą klausinėjo,
Ko atvyko čionai? „Nežinau, atsako jaunas,
Kokios esmi¹ giminės ir kaip tikrai vadinuosi.
Da bebūdamas mažas, tekau vokiečiams į nelaisvę.
Pamenu Lietuvoje dideliame mieste testovėjo
Mano tėvų namai; tas miestas buvo medinis,
Ant aukštų kalnelių; mūs namas iš plytų raudonų.
Apie tuos kalnelius aplinkui ošė eglynai,
Girių viduryje iš tolo ežers žibėjo.
Naktį vieną kart mus visus išbudino triukšmas;
Plykstelėjo ugnies šviesa, langai ėmė sprogti,
Dūmai veržės į vidų; tuojau mes laukan išbėgom.
Ulyčias² jau liepsna apėmusi, kibirkštys laksto.
Didis riksmas: prie ginklo! Mieste vokiečiai yr! Prie ginklo!
Tėvas ginkluotas išbėgo ir jau daugiau nesugrižo.
Vokiečiai ant namų užpuolė, viens pasileido
Paskui mane; pagavęs, ant arklio ėmė su savim.
Nieko aš nežinau, kas turėjo paskui atsitikti.
Tik ilgai, ilgai girdėjau motinos riksmą,
Ginklams čiauškant ir beidžiant triobų pargriūvančioms sienoms,
Riksmas tasai lydėjo mane ir ausy pasiliko.
Dar ir dabartės, gaisrą bematant ir šauksmą begirdint,
Mano dvasioj tas riksmas pabunda, urvoje tartum

¹ *esmi* – sen. forma. ž. esu. [przypis edytorski]

² *ulyčia* – gatvė. [przypis edytorski]

Atbalsis nuo perkūno trenkimo. Štai yr viskas,
Ką išsinešiau aš iš tėvynės ir nuo namiškių.
Kartais matau sapnuose visų brangiausių paveikslus
Mano motinos, tėvo ir brolių, betgi kas kartas
Vis ir vis storesnis šešėlis pridengia jų veidus.
Taigi tarp vokiečių kūdikystę savo praleidau,
Kaip vokiečių gyvendams; turėjau Valterio vardą,
Alfo pravarde; norint man vardas vokiškas duotas,
Bet lietuvio dvasia užsiliko: gailestis liko
Giminės ir didis svetimšalių neapkentimas.
Vinrich, mistras³ kryžiuokų, prie savęs mane augino.
Pats prie krikšto laikė, mylėjo mane kaip sūnų.
Rūmuose buvo man nuobodu, nuo Vinrich'o kelių
Bėgdavau aš pas seni vaidilą. Tuo tarpu ten buvo
Vaidila lietuvių, seniai į nelaisvę sugautas.
Ir vertiku tarnavo; jisai, apie mane patyręs,
Juogiai aš našlaitis lietuvis, tankiai viliojo
Mane mažą prie savęs ir apie Lietuvą sakė,
Man išsilgusią dvasią gaivino kalbos prigimtosios
Glamonėjančiais balsais ir skambėjimu dainelių.
Vesdavos tankiai mane ant mėlyno Nemuno kranto;
Mėgdavau ten žiūrėt ant meilių tėvynės kalnelių.
Būdavo, grįžtant į pilį, senelis ašaras šluosto,
Kad neužtraukti akių ant savęs; ašaras mano
Taipgi šluostydamas, prieš vokiečius pagiežą kurstė.
Pamenu, kaip į pilį sugrižęs peilį galandau,
Širdyje pagiežos smagumą patirdamas, pjausčiau
Vinrich'o brangius kaurus ir jojo zerkolus⁴ rėžiau,
Ant jo skydo šviesaus purvais drabsčiau aš ir spjaudžiau.
Kaip paaugau, senis paimdavo mane į laivą,
Keldavomės iš Klaipėdos krantus Lietuvos atlankyti.
Skyniau tėvynės kvietkas, o nuo jų kvapsnies⁵ užkerėtos
Dvasioje mano atgijo seni praeities atminimai.
Tos kvapsnies užsigėrus, man rodos, kad mažas aš vaikas,
Kad tėvų sode žaidžiu su mažais savo broliais.
Senis atminčiai mano padėjo; praeitį paišė
Žodžiais daug puikesniais už tasias kvietkas ir žolynus.
Kaip tai būtų miela tėvynėje tarpe bičiulių
Ir giminių praleisti dienas jaunystės laimingos;
Kiek tai lietuvių vaikų tos laimės neišpažįsta
Ir kryžiuokų pančius beverkia. Žodžius tuos girdėjau,
Lankant plačius laukus; vienok ant Palangos pakrančių,
Kurias krūtine griausminga atsimuša jūrės
Ir iš didžiųjų putotųjų nasrų srioves smilčių išlieja,
Senis kalbėjo man: „Matyk, sūnau, kaip tas pievas

³ *mistras* – ordino vyresnysis, magistras. [przypis edytorski]

⁴ *zerkolas* – veidrodis. [przypis edytorski]

⁵ *kvapsnis* – kvapas. [przypis edytorski]

Smiltys jau apniko: matai, tos kvepiančios žolės
Stengiasi dar galvoms tą marią užklodę perveikt.
O, veltui! Nesa naujas ateina smilčių siaubūnas,
Apgali gyvą žemelę ir veik aplinkui užtraukia
Dykumos viešpatystę. Sūnau, tie pavasario vaisiai,
Dar gyvi į kapą įstumti – tai apveiktos tautos,

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.